

Izhaja začetkom vsakega
meseca.

Izdaja

AVE MARIA PUBL. CO.

62 ST. MARKS PLACE
New York, N. Y.

Naslov za čepice in naročnino je

"AVE MARIA"

62 ST. MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.

Stane: za Ameriko celo leto \$1.
Za Evropo \$1.25.

Subscription price \$1 for year.
For Europe \$1.25.

Entered as Second Class Matter at the Post Office, New York, N. Y., under Act of March 3, 1879.

Za vse naše dobrotnike in podpornike se bere vsako nedeljo jedna sveta
maša in za vse naročnike Ave Maria vsaki prvi petek v mesecu.

DOBRA ZVEZA

je najboljša in poglobitna stvar v denarnem prometu in take
dobre zveze ima tvrdka

Frank Sakser

Za denarne pošiljatve je v zvezi z C. KR. POŠTNO HRANILNICO NA
DUNAJU.

Za nakaznice: LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.

Za hranilne vloge: LJUBLJANSKA MESTNA HRANILNICA in mnogo
drugih slovenskih hranilnic in posojilnic.

Pošilja denar potom pošte, po zanesljivih bankah kakor tudi brzojavno
bodi si v katerikoli mesto na svetu, brzo, sigurno in po najnižjih cenah, kate-
re so vsak dan v edinom slovenskom dnevniku "Glas Naroda" priobčene.

Sprejema čeke in denarje iz vseh držav in jih premenja vedno po dnevnem kurzu.

GLAVNI URAD:

FRANK SAKSER

82 CORTLAND STREET

NEW YORK, N. Y.

PODEUŽENICA:

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E.

CLEVELAND, OHIO.

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA

IN POGREBNI ZAVOD

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinejšimi pripravami
preskrbljena! Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog,
posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinej-
šimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše spre-
vode v zadovoljnost ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za
vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina od-
prta noč i dan. Se priporočam vsem Slovencem in slov. društvom

Tel. Princeton 1381
Bell East 1881

A. GRDINA,

TRGOVEC IN POGREBNIK
6127 ST. CLAIR AVENUE

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

EUKRATIDA.

K.

(Dalje.)

11. Kaj misliš, Marcela?

Tri dni je minilo od odhoda Lupercija. Eukratida in Marcela se nista obiskale. Eukratida je težko pogrešila ljubljenega mladeniča. Še le po njegovem odhodu je začutila, kako ji je drag in ljub. Čutila so jo premagovala in večkrat se ji je v očeh nekaj zasvetilo kakor svetli biseri — solze so bile to.

Vsakokrat se je pa takoj spomnila svoje obljube, katero je storila Bogu — za svojega očeta. Pogledala je proti nebu in ponovila svojo obljubo. "Gospod Jezus, težka je žrtev, katero Ti darujem. Toda vse, vse Ti darujem, samo daj očetu luč svete vere."

In ojunačena in potolažena si je obrisala solze in nadaljevala svoje delo. Misli so ji uhajale tudi nazaj v dogodke zadnjih dni. Spomnila se je Kasta.

Da, Kast! Spomnila se je njegove vsiljivosti. In sedaj ni več Lupercija tukaj... Zbala se je! Težke slutnje so jo mučile.

"Gospod Jezus, ako si me vredno spoznal mučeniške smrti, naj se zgodi volja Tvoja! Daj mi samo srčnosti!"

Kaj čuda, da je Eukratida preživela sama doma. Po cele ure se je mudila med cveticami na vrtu in ob morskem bregu. Šla ni nikamor od doma. V molitvi in

delu je iskala tolažbe, katero je tudi našla.

Še težje ure, kakor Eukratida, imela je Marcela. V neizmerni boli za ubogo Eukratido, da je tako "preslepljena", se je večkrat zatopila v globoke misli. Bala se je za blago in ljubo prijateljico, ker je vedela, da ji preti od strani Kasta dvojna nevarnost. Tudi za Lupercijem ji je bilo hudo. Kako bi ga ne bila rada imela, tega tako dobrega in blagega mladeniča! Vendar je bil strah za Eukratido močnejši, kakor tožje po Luperciju.

Parkrat se je že namenila, da gre obiskat Eukratido, pa se je zopet premislila.

"Kaj naj ji rečem? Ali naj ji povem, da vem, da je kristjana? Ne, tega ne morem!"

In odložila je zopet obleko in šla na vrt ali se vsedla k svojemu ročnemu delu nazaj.

Kast je bil prve dni po odhodu Lupercijevem jako dobre volje.

"Sedaj sem prost", si je mislil. Vsaj ne bom imel vedno tega psa za seboj. Eukratida mora biti moja!"

Vedel je, kako boli Eukratido odhod Lupercijev. Zato je ni hotel motiti. Hotel je počakati, da čas malo zaceli rane in osuši solze. Z Marcelo ni veliko govoril. Silno vesel je bil, ko je opazil, da tudi Marcela žaljuje za Lupercijem.

"Kakor nalašč sta drug za drugega", je mislil. Lupercij naj vzame Marcelo, Eukratida je pa moja!"

"Kaj ti je, da si tako tiha in otožna zadnje dni?" vpraša jo Kast pri večerji. "Ali si bolna?"

"Ne!" odgovori kratko Marcela.

"Ako nisi bolna, mora biti kaj drugega vzrok tvoje potrnosti."

"Saj nisem potrta!"

"Kaj tajiš, ko pa vidim sam, da nisi več prejšna vesela Marcela."

"Kdo bi se vedno smejal."

"No, ne mislim, da bi se vedno smejala. Toda, da bi se tako černo držala, pa tudi ni za nikamor. Ali ti je po Luperciju tako dolg čas?"

"Gotovo ga pogrešam. Kdo bi ne pogrešal tako zabavnega in blagega mladeniča?"

"Aha! Si izgubila oči na njem! Haha-ha!"

"Nisem izgubila še oči, dasi ne tajim, da Lupercija visoko čislam. Kako lepe ure smo imeli skupaj, od kar sem prišla sem!"

"No, le nikar ne taji! Saj mi lahko po pravici poveš, kako je. Čas je pa tudi že, da si preskrbiš tovariša za na pot življenja."

"Za me je še čas! Toda ti bi lahko mislil na to."

"Da, Marcela, mislil sem že s teboj govoriti o tej zadevi. Vidiš, poglavar sem. Treba, da začnem drugačno življenje. Saj veš, kakšen sem bil v Rimu."

"Da, dobri brat, tega se tudi jaz bojim, da ne pride stari rimski Kast nazaj v tebe."

"Zato sem resno začel misliti, da si poiščem tovarišico."

"Prav imaš! Poišči modro dekle, ki te bode vodila in naredila iz tebe dobrega moža. Spomni se na najine stariše. Kako hudoben je bil naš oče! Še sedaj se večkrat spomnim kakšno življenje smo imeli doma. Kako smo bili nesrečni vkljub vsemu bogastvu. Toda, kako je naša ranjka mati spremenila očeta. Se spomniš, kako lepo življenje smo imeli zadnjih deset let pred očetovo smrtjo? Tako je nam mati večkrat rekla, da žena moža naredi, kakoršnega hoče"

"Na vse to sem mislil, draga Marcela, in sem se odločil za odločilen korak. Tudi sem si že izbral biser, ki naj krasi poglavarški prestol Luzitanski. Ugani, kdo je ta biser!"

Sree je zatrepetalo v Marceji. Prebledela je.

"Kako naj vem?"

"Ugani!"

"Ne morem."

"Eukratida".

Solze so zalile Marcelo. Kako si je tudi ona želela, da bi si Kast izbral njo. Kako bi ga znalo to blago dekle voditi, ker je modro in pametno. Pa . . .

"Ali ne misliš, da sem dobro izbral?" vpraša Kast, ko mu Marcela ni odgovorila.

"Dobro!" reče kratko.

"Kaj praviš k temu?"

Ali naj mu razodene, kaj je izvedela od Lupercija, da je Eukratida kristjana? Ali mu naj vsaj pove, da je slabo izbral, ker najbrže Eukratide ne bode nikdar dobil? Ali naj ga pusti naj poskusi, morda se mu posreči pridobiti Eukratido, da bode pustila to sramotno vero? Ali ni mogoče, da bi morda Eukratido preslepila častihlepnost, da bode poglavarjeva žena? Da, kaj naj stori?

Za trenutek res ni vedela, kaj bi bilo bolje, da mu odgovori. Kot poganka ni poznala krščanskega mišljenja, ni poznala krščansko čednost stanovitosti v veri, ni mogla razumeti, zakaj bi si Eukratida, če tudi ostane kristjana, ne mogla premisliti in spremeniti svojega sklepa. Poleg tega pa še Lupercij! Da, ako bi Eukratida vzela Kasta je Lupercij prost, prost — za njo. Tako se je odločila za zadnje, nevede, da je s tem povečala nevarnost za ubogo Eukratido.

"Prav to sem že tudi jaz mislila in želela. Samo . . ."

"Kaj, samo?" Da, vem, da me Eukratida ne mara. Toda ženske ste ženske. Kakor veterica, danes tako, jutri tako. Le meni jo prepusti. Zlasti sedaj, ko ni tukaj tega . . . Lupercija, ki bi jo motil."

"Eukratida se ni nikdar mislila poročiti z Lupercijem".

"Veš dobro?"

"Da!"

"Toliko boljše. Veš, kaj? Lupercija pa ti primi. Sicer ga ne maram in sem mu prisegel maščevanje. Toda ako ga ti dobiš, prepustim ti ga, da se ti zmaščuješ nad njim."

"Toda, Kast, bodi pripravljen na velike težave in ovire na poti do Eukratide."

"Nič se ne boj! Sicer imam pa Oteomera, ki mi bo pomagal pri tem. Eukratida strašno ljubi svojega očeta."

"Dobro! Poskusi!"

"In tudi ti mi bodeš pomagala, kaj ne? Tebi Eukratida zaupa!"

"Kolikor morem, bom z veseljem storila."

"Senator Oteomero je tukaj in želi govoriti z glavarjem", naznani suženj.

"Naj vstopi!"

"Vale! Pozdravljen senator!"

"Pozdravljena oba!"

In stisnili so si veselo roki.

"Kako je Eukratidi?" vpraša Marcela.

"Hvala, dobro! Zakaj te nič ni blizu?"

"Imela sem polne roke dela."

"Pridi zvečer! Pridita oba na večerjo."

"Dobro. Marcela, greš?"

"Hvala, senator! Prideva!"

"Dobro! Važne pogovore imam s teboj, Kast!"

In odšla sta v posvetovalnico.

12. Odkrite besede.

"Sedaj je čas, da začneš svoje delovanje za blagor naše pokrajine", rekel je Oteomero Kastu, ko sta ste pogovarjala o nekaterih drugih važnih zadevah.

"Počasi pride vse na vrsto!"

"Da! Toda mislim, da jedna izmed pravih stvari, ki kriče po rešitvi, je, da razglasiš dekret proti kleti sekti kristjanov. To je skrajno, kaj si vse upajo. Misli si, Kast, kje sem jih zalezal, da so imeli svoje bogoslužje?"

"Kje? Ne morem si misliti."

"Na mojem posestvu. V moji vrtni utici!"

"Kaj? Na tvojem vrtu kristjani? Kdo jih je pa pripeljal na vrt?"

Oteomero se je vgriznil v ustnice. Preveč je povedal. Prestrašil se je samega sebe.

"Kaj pa če nisem vzbudil v Kastu suma, da je celo v moji hiši krščanstvo?" si je mislil.

"Nekdo jih je moral povabiti tja", reče Kast. "Ni mogoče drugače, kakor da jih imaš tudi v svoji hiši. Ali morda sumiš koga, kdo bi bil v tvoji hiši kristjan?"

Oteomero je bil še bolj v zadregi. Spomnil se je noči, ko je videl Eukratido med njimi.

"Da, tudi jaz sem takoj to sklepal", se je hitro zavedel in hotel popraviti napako, katero je naredil. "In začel sem preiskavo med svojimi sužnji. Gorje mu, kogar dobim, da je izdajalec svoje domovine. Razsekam ga na kosce!"

"Da, to naredi! Kajti, ako enkrat razglasim cesarjevo naredbo zoper kristjane in se začne preganjanje, ne bi mi bilo ljubo, ko bi moral poslati svoje rablje tudi v tvojo palačo. To bi vzbudilo sum tudi na te."

Oteomero se je še bolj prestrašil. Srd in jeza ga je obšla, ko je mislil na Eukratido. Treba je samo začeti kristjane mučiti in Eukratida se bode prestrašila in se odpovedala krščanstvu, si je mislil.

"Da, tudi meni bi ne bilo ljubo. Zato se nič ne boj. Svojo hišo bodem že očistil te nesnage."

"Oteomero! Ali ne misliš, da bi raje še malo mesecev počakali s to stvarjo? Saj se ne mudi! Všli nam ne bodo. Povem ti, da sovražim kristjane in jim želim smrt. Toda glej! Senator! Opazil sem, kako lep mir in zadovoljnost vlada po tej celi pokrajini. Opažam, da mora biti res silno veliko že kristjanov. Opazil sem med svojo služinčadjo, da jih je veliko, ki se obnašajo tako, da na prvi pogled vsakdo lahko vidi, kdo so. Opazil sem pa, da so to najboljši in najzvestejši slugi. Opazil sem med vojaki, da jih mora biti velik del te vere. Da, celo več mojih uradnikov in višjih oblastnikov je, katere sumim."

Oteomera je premagalo sovraštvo in stud nad kristjani, da je stisnil pest, vstal in skoraj kričaje rekel: "Da, da! Vse polno je te golazni, kamor se ganeš. Nikjer nisi varen pred njimi. Zato pa smrt jim! Takoj!"

"Oteomero! Ali ne misliš, da je nes pametno narod razburjati, ko ni treba in sicer brez vzroka? Ako najdemo kake uzroke, ako se prepričamo, da kristjani škodu-

jejo državi, da snujejo upore proti oblasti, da, toda kar ne lepem začeti? — Senator, povem ti, tega ne storim rad."

"Ne storiš rad? Ali veš, kdo in zakaj te je naredil cesarjevega namestnika v Luzitaniji?"

Kasta je vžalilo to očitjanje.

"Kdo me je naredil v cesarjevega namestnika? Ha! Tisti, čegar namestnik sem!"

"Toda, komu se imaš za to zahvaliti?"

"To je postranska stvar. Ako si res kaj storil za me, ali se ti nisem zahvalil prvi dan, ko sem prišel? Dobro! Sedaj pa prosim, ne pozabi, da je meni jako malo mar, kako se je doseglo moje imenovanje in kdo ga je dosegal. Naj ti bode dovolj, da ti rečem", in Kast se je vzravnaval pred Oteomero po koncu, kakor bi mu hotel pokazati svoje dostojanstvo, "potem ti bodi dovolj, da ti rečem, da sem jaz cesarjev namestnik in nikdo drugi ne!"

Oteomera je zbudlo. Na to ni mislil. Zelo ga je vžalilo, vendar je spoznal, da je najboljše, da začne drugače.

Tudi Kastu je bilo takoj žal, da je tako nastopil proti Oteomeru, zlasti sedaj, ko ga misli prositi za roko Eukratide.

"Sicer pa, Oteomero", nadaljuje Kast, "te ne mislim s tem žaliti. Nikakor ne! Previsoko te spoštujem. Hotel sem le reči, da sem glede vladanja provincije popolnoma prost in neomejen gospodar. Pokazal sem ti že, da vpoštevam tvoj svet in sem že veliko stvari uredil po tvojem nasvetu, toda naposled sem pa vendar le jaz cesarski namestnik in odgovoren za vsa svoja dejanja cesarju."

"Da, to ti z veseljem pripoznam! Gotovo je, da imaš predstojnika samo cesarja. Vendar pa ne pozabi, da sem jaz že izkušen državnik in ti svetujem le to, kar je v korist države."

"Hvala ti, senator! Kakor rečeno, vsikdar bodem skušal vpoštevati tvoje nasvete, kolikor bode le mogoče."

"Dobro! Zato pa poslušaj moj svet in razglasi cesarjeve naredbe proti kristjanom prej ko prej!"

"Pustiva za danes to zadevo", pravi Kast. Imam neko drugo, bolj važno stvar, o kateri bi se rad danes s teboj pogovoril."

"Kaj pa?"

"Tika se tvoje družine in mene!"

"Ne razumem, kaj misliš?"

"Ali ne veš, da sem še sam? Ali na to ne misliš, da cesarjev namestnik potrebuje družice, ki bi bila matrona v deželi?"

"Da! Vendar je to tvoja stvar in popolnoma zasebna zadeva."

"Morda je, ali pa ni, Oteomero. Moja je v toliko, v kolikor se tika mene. Ob enem je pa tudi zadeva tvoja."

"Moja? Kako to?"

"Ali moreš sumiti, na koga sem mislil, kje bi povprašal po biseru, ki bi bil vreden dičiti prestol Luzitanskega cesarskega namestnika?"

"Kako naj vem?"

"Pri tebi, dragi senator!"

"Pri meni? Misliš Eukratido?"

"Da!" in vprašajoče je uprl Kast svoje oči v Oteomero.

"Eukratido? — Ali bi te pa hotela?"

"Ne vem! Vendar, ako mi zagotoviš svojo pomoč, se ne bojim!"

Oteomerovemu napuhu je prijala ta misel, da bi njegova hči postala glavarica. Čudno se mu je zdelo, da že sam ni na to mislil. Toda Lupercij? —

"Gotovo ti bodem rad pomagal, kolikor ti bodem mogel. Bojim se le, da te je morda že kdo prehitel."

"Misliš Lupercija? Tega se ne bojim!"

"Da, njega mislim in ako se njega ne bojiš, mislim, da ne bode zaprek."

Kast je bil silno vesel.

"Toraj, Oteomero, ali res privoliš v to, da bode tvoja hči moja žena?"

"Kast, z največjim veseljem. Vendar pod enim samim pogojem. Moja Eukratida je bila luč mojih oči, je solnce mojega življenja. Zato bi jaz nikdar k ničemur ne privolil, kar bi ona sama ne hotela. Star sem že, Eukratida mi je tolažba in opora mojih starih dni. Cela rimska država ne premore otroka, kakor je Eukratida. Zato privolim v to le, ako ona prej v to privoli. Pridobi si njo, pridobil si mene!"

"Toda, kaj če bi se ona branila?"

"Tvoja reč je, da jo pridobiš. Naj raje prej zatone solnce mojega življenja, kakor da bi kdaj moral videti Eukratido nesrečno. Zato pridobi jo, pa je tvoja! Pri

tem pa obljubim, da ti bodem rad pomagal, kolikor bode v moji moči.

"Pridi zvečer k meni!"

"Hvala ti, senator!"

"Pridem! Hyala!"

Mej tem časom, ko sta imela Oteomero in Kast ta pogovor v namestnikovi palači, imela je tudi Eukratida obisk. Škof Barcelonske občine se je vrnil z misijonskega potovanja in prišel uredit k Eukratidi za službo božjo danes zvečer.

"Častiti oče, naša vrtna utica mislim, da bode še najvarnejše mesto, kjer se lahko zberemo. Naši služabniki so vsi kristjani, bodo z največjim veseljem vse uredili.

"Dobro, dete moje! — Kako pa v Barceloni? Kaj pa novi namestnik?"

"Misliš Kasta, oče?"

"Da! Čul sem o velikanskem sprejemu, katerega je priredil tvoj oče. Čul sem pa tudi o nagovorih, s katerimi je napovedal lude boje za sv. Cerkev pod njegovo vladlo!"

Eukratidi sta se prikradli dve debeli solzi iz oči.

"Da, oče! Silno me boli, da je moj oče tako strašen naš sovražnik."

"Dete, le moli! Božja milost vse pre-

more. Sicer pa tvoja žrtev ne bode zastoj!"

"Moja žrtev se bode še le začela", nadaljuje Eukratida, in pove škofu vse o Luperciju, o svojem očetu, kako strašno sta bila razburjena, da pa je Lupercija potolažila, zato pa dobila drugega, nevarnejšega človeka — Kasta.

Sveti škof je s sočutjem mirno poslušal povest stiskanega dekleta.

"Ne boj se, otrok! Bog je nad nami, njegova sveta volja naj se zgodi. Ako nas gospod Jezus vredne spozna svojega križa, mučeniške krone, bodi češćeno njegovo ime. Kaj je to v primeri s tem, kar je On žrtvoval za nas na Križu!"

"Oče! Tudi jaz prosim za milost stovitnosti. Težki boji me čakajo. Tolažbe in krepila mi je potreba, da ne omagam. Zato prosim, oče, naj bode nocoj služba božja tu pri nas, da bodem gotovo mogla priti."

"Dobro, hči! Pripravi vse potrebno. O polnoči pridemo!"

In poslovil se je sveti mož in odšel obiskat po mestu še druge vernike in jih povabit na nočno službo božjo.

(Dalje prihodnjič.)

V katero šolo bode šel naš otrok?

To vprašanje bo treba zopet rešiti prve dni meseca septembra. "Ali naj ga dam zopet v župnijsko katol. šolo? Ali pa naj za leto poskusim s publično šolo?"

Oče, mati, slovenski stariši, odgovor za vas na to vprašanje je lahek in jasen sam po sebi.

Ti si katoličan. Kaj ne, tudi svoje otroke hočeš ohraniti v tej veri, ker veš, da so nauki te vere edino osrečevalni nauki za človeško življenje. Toraj tvoj otrok mora brez vsakega pomisleka v slovensko katoliško župnijsko šolo, ali, ako te ni, vsaj v katoliško župnijsko šolo, kakoršna je v mestu.

Toda v katoliških šolah se otroci uče samo krščanski nauk, čuješ.

Ne vrjemi! To je najbolj krivično obre-

kovanje naših katoliških šol.

V katoliških šolah se mora otrok res učiti tudi krščanski nauk, tudi verskih resnic, mora k sv. maši, mora k sv. zakramentom.

Pri tem se pa mora učiti vseh teh svetnih ved in vse tako, kakor otroci, ki gredo v publične šole, kar ukazujejo državne postave. Ali deset minut, katere porabijo po katol. šolah vsaki dan za katekizem, res otrokom kaj škodi?

Zakaj pa so še pri vseh tekmah, katere so imeli učenci publične in katoliške šole, vedno zmagali učenci katol. šol? Zakaj so pa še vsakokrat, kadarkoli so bile kake nagrade razpisane za najboljše znanje v kakem predmetu, vedno dobili prvo nagrado otroci katoliških šol?

Vsi šolski nadzorniki državnih publičnih šol, ako hočejo priznati resnico, morajo potrditi dejstvo: da se otroci v katol. šolah več nauče svetnih predmetov in boljše, kakor pa v publičnih šolah.

"Sestre otroke tepo," praviš.

Ne verjemi otroku. Vzgoja v katol. šolah je v resnici stroga. Tu kat. učiteljice porabijo vsa sredstva, da nauče otroke pokorščine, marljivosti in gotovo morajo pri tem otroke kaznovati...

Do nas so bili naši učitelji strogi. Ali mi to danes, ko smo odrasli, obžalujemo? Ne! Hvaležni smo učitelju, ki je bil strog, ne pa onemu, ki je nam vse popustil. Vzgoja obstoji v tem, da se daje otroku nauke, kako se lepo živi, ob enem pa, da se ga tudi prisili, da po teh naukih živi in ravna, ako ni drugače, tudi s kaznijo.

"Otroci ne gredo radi v katol. šolo," praviš.

Zakaj ne?

Dajejo ti razne vzroke.

Toda ali bodeš tako nespameten, da jim bodeš verjel? Seveda otrok noče strogosti, noče, da bi se moral veliko učiti, da bi moral biti dober. Otrok hoče prostosti, postopanja, šal in igrač. Kjer več tega upa, tja pa sili.

Ravno to, da tvoj otrok ne gre rad v kat. šolo, naj ti bode dokaz, da je katoliška šola boljše, kakor publična, da tvoj otrok spada

v katoliško šolo.

"O, te sestre . . .", praviš.

Da! "te sestre!" Vidiš, svetu so se odpovedale in se zaprle v samostan, da bi se mogle popolnoma posvetiti skrbi za tvoje-ga otročiča! Posamezna sestra ne dobi nič plače v roke, toraj ne dela za denar, dela le za tvoje dete zaradi Boga.

Ali se bodeš bal taki osebi zaupati svoje dete?

Res je, ne bodo ga samo naučile svetnih vednosti. Hočejo ga tudi vzgajati. In take skrbne vzgoje ti nočeš dati svojim otročičem? Ali želiš, da bi bil kdaj tvoj otrok propalica, "bum" ali "tramp," delamržen lenuh? Ne! Tega se ravno bojiš pri svojih otročičih.

Vidiš v publičnih šolah pridejo otroci skupaj s brezverskimi, judovskimi, protestantskimi, nemoralnimi in pokvarjenimi otroci. Ali se ne bojiš, da ti okužijo tvoje dete?

V katoliški šoli ga učijo biti dober, varovati se greha, uče ga moliti, Boga se bati, hoditi k sv. zakramentom, kjer dobiva skrbni spovednik vpogled v najglobokejše tajnosti otrokovega srca in tako vidi nevarnosti, vidi rane, kar vse skuša očetovsko ozdraviti in zaceliti.

Oče, mati, ako hočete srečo svojih otrok in svojo lastno srečo? Dobro!

Vaš otrok mora samo v katoliško šolo!

Praznik Marije, sedmerih žalosti.

15. septembra je določen vsako leto, da slavi sv. kat. cerkev poseben praznik Materne božje, pod imenom "Mati sedem žalosti".

Cvetni petek vsako leto je praznik Materne žalosti in bolečin. Vendar ta praznik nas spominja samo na one strašne bolečine, katere je ta Mati prestala na veliki petek ob času križanja in smrti svojega sina Jezusa.

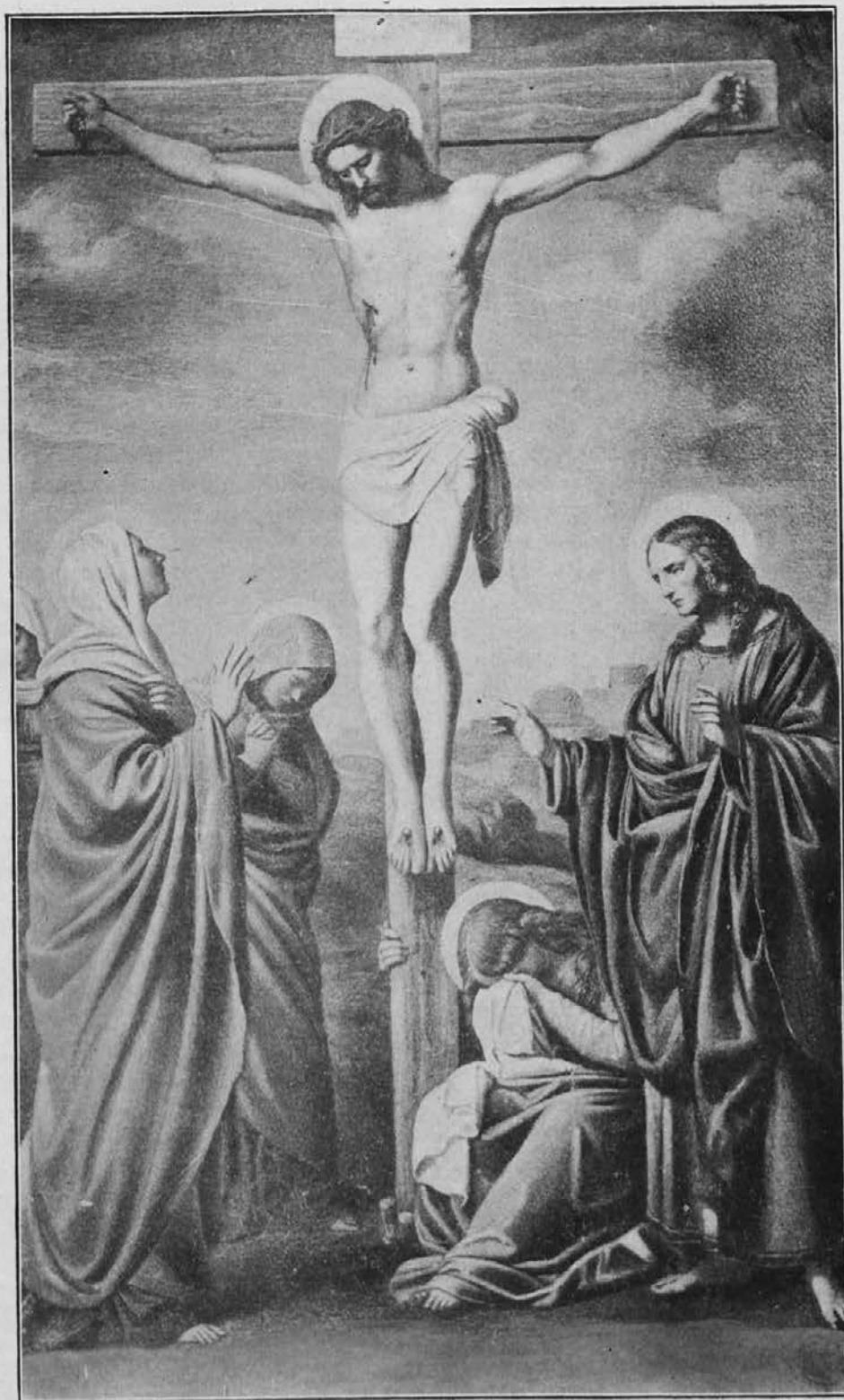
Ta praznik v septembru ima pa namen spomniti nas na celo življenje njeno, ki je bilo žalosti polno. Zlasti ima namen nas

opomniti na sedem dogodkov iz njenega življenja, ki so bili posebno žalostni za to blago materino srce, ki so kakor oster dvo-rezen meč prebodli njeno dušo in srce. Ti so:

1. Darovanje Jezusa v templu, kjer je starček Simeon napovedal, da bode ta njen Sin v padec mnogim in v znamenje, kateremu se bode nasprotovalo.

2. Beg v Egipt, ko je sredi noči naenkrat dobila naročilo, naj beži v Egipt, da tako reši življenje novorojenemu svojemu detetu.

"Pod križem pa je stala njegova mati Marija".

3. Žalost, katero je občutilo to sree, ko je opazila, da ga je 12 letnega zgubila v templu in ko ga je potem tri dni in tri noči iskala po Jeruzalemu.

4. Ko ga je s križem obloženega srečala na poti proti Kalvariji.

5. Ko je bila priča križanja in njegove smrti na križu.

6. Ko je mrtvega in vsega razmesarjenega dobila v svoje naročje, ko so ga sneli s križa.

7. Ko ga je v grob spremljevala in nasledno noč, ko je objokovala mrtvega v grobu.

Ta praznik je glavni praznik bratovščine „krščanskih mater“ pod varstvom Marije, Matere sedmerih bolečin,“ ki je razširjena že po celem krščanskem svetu in ki je bila ustanovljena tudi v slovenskih župnijah v Chisholm, Eveleth, Gilbert, Springfield in New York.

Sv. katoliška cerkev je dala to Mater sedmerih žalosti za posebno patrono krščanskim materam iz več vzrokov.

1. Krščanska mati najde v teh sedmerih bolečinah nebeške Matere Marije veliko tolažbe v svojih težavah in britkosti. Življenje nebeške Matere Marije je bilo polno žalosti, britkosti in bolečin. Prav tako je tudi življenje vsake prave krščanske matere!

Koliko križev, koliko težav, britkosti sreča vsako materino srce v njenem življenju! Krščanska mati, kaj ne, solza je tvoja zvesta spremljevalka celo tvoje življenje.

Zato naj bi ta bratovščina navdušila krščanske naše matere, da bi iskale pri tej Materi sedmerih bolečin tolažbe in pomoči. Tu sem naj bi prišle, tu bi videle solze, tu bi videle ostre meče bolečin zabodene v to materino srce in tu bi slišale besede: "O, vi vsi, ki greste po potu! Postojte in pogledjte, ako je še kaka bolečina, kakor je bolečina moja! "Kakor morje je velika moja bolečina!" Pogledj krščanska mati, ti trpiš. Toda ali je tvoja bolečina tolika, kakor je bila moja? Ne! Zato bodi potrpežljiva! Trpi in trpi in daruj svoje trpljenje Bogu za svoje otroke!

2. Tu sem naj bi se hodila krščanska mati učiti potrebne potrpežljivosti, udanosti v

voljo božjo. Praviš, koliko trpiš! Pogledj to Mater! Več, nezmerno več trpi, kakor ti. Toda glej jo, kako junaško trpi! Kako brez godrnjanja beži v Egipt, kako junaško gre za Jezusom, kako junaško stopi pod križ! Kako junaško tu vstraja do zadnjega vzdihljeja svojega Sina. Nebo in zemlja trepetata. Mati ne trepetata. Mati stoji pod križem, vzame mrtvo truplo sinovo v svoje naročje in gre junaško za pogrebom.

Mati, krasna šola za te!

Zato želi sv. katoliška cerkev po tej bratovščini naučiti krščanske matere, da bi hodile sem v to šolo se učiti vseh potrebnih čednosti, katerih jim je treba za vsakdanje življenje.

3. Jokajoči obraz vzbujata tako veliko zaupanje vsakemu, ki tudi joka in trpi. Velika tolažba za človeka je, ako ima tovariša v trpljenju, ako vidi, da drugi tudi trpi, zlasti, da drugi še veliko več trpi.

O, s kolikim zaupanjem navdajata jokajoči obraz, z sedmerimi meči prebodeno srce nebeške Matere Marije vsako krščansko mater, kako jo vabi, da pride k tej materi po pomoč, da se zaupno obrača na njo.

Kaj čuda, da nam je Gospod Jezus izročil svojo mater, ne takrat, ko je slavnostno jezdil v Jeruzalem na cvetno nedeljo, temveč na veliki petek, takrat ko je bila na višku muk in gorja: jokajočo in trpečo nam je izročil: "Sin, glej tvoja Mati"!

V resnici boljše patrone si krščanska mati ne more izbrati, kakor jo ji je izbrala katoliška cerkev, in lepše bratovščine ni za naše krščanske matere, kakor je ta bratovščina.

Kjer je ta bratovščina že ustanovljena, naj se to nedeljo poživi, obnovi. Vse društvenice naj pristopijo k sv. obhajilu, popoldne naj se zbero okrog njene podobe, ako le mogoče, ter naj opravijo pobožnost nji v čast. Ta dan naj dajo opraviti sv. mašo za društvene namene. Ta dan naj skušajo pridobiti svoje prijateljice matere, da pristopijo k tej bratovščini. Duhovni voditelji pa naj na ta dan v posebnem stanovskem poduku dajo materam potrebnih nauk za jih težki stan.

Ako pa ni v kaki župniji še ustanovljena ta bratovščina pa kaka mati želi biti čla-

nica in želi biti deležna velikih milosti te bratovščine, naj pa piše nam in se lahko pridruži naši New Yorški bratovščini.

Vsaka krščanska mati pa, naj že spada v to bratovščino ali ne, naj na ta dan stori vsaj kako malo pobožnost v čast Mariji, Materi sedmerih bolečin. Matere! To je vaš dan, to je vaš praznik. Posvetite ga z

obnovitvijo svoje ljubezni do Marije! Poiščite si pri tej žalostni Materi kapljice to lažila in krepila za svoje križe in težave! Navdušite se pri nji ta dan, za novo gorečnost, novo vstrajnost in novo potrpežljivost za svoj stan.

O Marija, Mati sedmerih bolečin, prosí za naše slovenske matere!

Kam pa tako hitrih korakov? je vprašal Janez Ogrinc, ravno od dela idoč, Smoletovega Jožeta, ki je bil danes praznično oblečen. Janez Ogrin je bil praktičen katoličan, posebno mu je bil pri sreju napredek farne šole. Tudi Jože Smole je radodarno podpiral cerkev in šolo. Napako je imel le to, da ni bil v nobenem katoliškem društvu in zato tudi v resnici ni imel katoliškega lista. Pač pa je bil član narodnega društva in je tudi le narodne liste čital.

"Danes hodim že celi dan okrog rojakov", reče Jože, "da bi kupili delnice."

"Za kaj? Kakšne delnice?"

"Kaj še ne veš, da smo imeli sinoči shod vsi zavedni narodnjaki?"

"Kakšen shod?" vpraša začudeno Janez.

"Shod, kakoršnemu ni para v naši naselbini, le žal, da je bila udeležba tako slaba. Govori so bili tako izvrstni in prepričevalni, da mora vsakega poštenega človeka ganiti."

"Vstopiva tam le v saloon! Bova spila vsak eno časo pive!"

"Dobro, pa pojdiva!" pravi Janez.

Janez je bil zelo radoveden kaj pomeni to narodno zborovanje in zakaj se je šlo, zlasti ker o tem ni ničesar prej še slišal.

"Praviš, da je bil naroden shod? Kedo je pa imel govor?"

"Vsi uradniki narodnih društev," odvrnil je Jože.

"Ali je bil navzoč tudi kateri član našega katoliškega društva?"

"Nobenega nisem videl! Saj pravim, da je škoda, ker je bilo tako malo rojakov, da bi se zanimali za to narodno stvar. Sklenili smo, da si postavimo svojo lastno dvorano, kakor hitro dobimo potrebni denar. Ta dvorana bi služila vsem društvom v naselbini. Poglej, koliko je društev v naselbini, pa smo brez dvorane."

"Imaš dobre misli, kar ti moram pripoznati, pa dovoli, da te vprašam, si čul v nedeljo pridigo pri prvi sv. maši?"

"Ne! Nisem bil, ker me je malo bolela glava, zato sem si nekoliko odpočil."

"Škoda, da nisi bil!" reče Janez, "pri prvi sv. maši so g. župnik oznanili, da je sedaj šola plačana in so nam priporočali, da naj delamo složno, da prihodnjo spomlad šolo povečamo, ker vseljed pomankanja prostora je to neobhodno potrebno. Rekli so nadalje, da je letos približno sto otrok v publičnih šolah, ker v naši ni bilo več prostora, drugo leto jih bode pa še več, če se ne pobrigamo za povečanje naše farne šole. Škoda res, da nisi bil pri sveti maši! Gotovo bi tudi tebe ganilo, da bi se zavzel za tako plemenito delo."

"Boš še kaj pil? bodem jaz "trital", vpraša Jože.

"Za sedaj zahvalim! Pa pojdiva proti domu."

In odšla sta.

Pogovor se je na poti nadaljeval.

"Res je, da smo potrebni nove šole. Poglej o Božiču so sestre naučile otroke lepo igro. Moji otroci so mi tako veselo pripo-

vedovali kako bode lepo. In res. Tudi jaz sem kupil vstopnice za vso družino. Ko sem pa prišel v šolo, pa nisem mogel v dvorano, ker je tako majhna in tako hitro polna! Vidiš, ko bi imeli veliko dvorano, bi se vsem potrebam lahko zadostilo. Tako bi dobili šolo in dvorano ob enem.

"Koliko pa bode stal vaš narodni dom?", vpraša Janez.

"Jaz sem kupil sinoči delnico za \$50.00 in mislim, ko bi vsaka družina kupila delnico, pa bi narodni dom stal", reče Jože.

"Jaz se pa s tem nikakor ne strinjam", odgovori Janez.

"Zakaj ne? Saj ko bomo postavili narodni dom, bomo potem pa še šolo."

"To ne gre! Poglej Jože! Praviš, ko bi v naši naselbini dala vsaka družina \$50.00 pa bi postavili narodni dom, potem pa še šolo. To je napačno! Mi Slovenci smo reven narod in mi delavci bi težko na dve strani plačevali. Če bi pa vsi skupaj šli na delo za pravo narodno delo, za novo šolo, pa bi bilo res v čast naši naselbini, v korist našim otrokom in celemu narodu. Poglej Angleže, kako so premožni in koliko jih je, pa so brez narodnega doma. Poglej pa njih šolsko poslopje. Njih šola ima krasno dvorano, kjer se prirejajo razne šolske in župnijske zabave in tudi vsa katoliška društva zborujejo tam."

"S tem bi se pa tudi jaz strinjal, da bi se šola zidala tako, da bi bila tudi dvorana poleg."

"To ravno mi hočemo in nameravamo. Gospod župnik je to že večkrat omenil pri farnih sejah, da bomo z novo šolo tudi dvorano zidali. Toda to vzame časa, ker smo sami delavci. Druge narodnosti, ki imajo višje službe in jih je večje število kot nas, tam je lahko. Naš narod je pa majhen in zatiran od tujcev. Vendar pa ko bi ne bili tako razkosani in razdvojeni, bi tudi mi v tej svobodni domovini lahko

krepro napredovali in pokazali, da smo tudi mi navdušeni za svojo vero in svoj narod. Zato, Jože, pomagaj ustreči želji g. župnika, da postavimo večjo šolo."

"Škoda da sem dal \$50.00 za delnico. Prav žal mi je! Res boljše bi bilo, ko bi bil dal za šolo, posebno ker praviš, da se bode pri šoli zidala tudi dvorana."

"Kaj ti bode žal! Saj denar lahko nazaj dobiš, ali ne?"

"Ne! Pri seji smo sklenili, da vsak ki kupi delnico, lahko pusti delnico, toda denarja ne more nazaj zahtevati. Veš, tisti socijalist na West Side je to predlagal in jaz sem bil tako neumen, da sem ta predlog podpiral. Še jutri bom šel, in bom skušal dobiti nazaj to svoto."

Jožetove besede niso ostale brez vpljiva na Janeza. Kmalu potem si jih videl, kako sta oba navdušeno agitirala po hišah za novo farno šolo.

Danes šola že stoji, s krasno dvorano. Pridno se zbira veliko število slovenskih otročičev, ki se vzgojujejo v krščanskem in narodnem duhu, ki se učijo poleg angleškega jezika tudi materinščine.

Dan za dnem se zbira v tej šoli truma nadebudnih slovenskih amerikančkov, kjer se uče vseh vednosti prav kakor v publičnih šolah, samo da se morajo učiti poleg tega še mile materinščine in očetove vere. V veži na kameniti plošči pa sta vsekana dva imena: Janez Ogrin in Jožef Smole, kod imena največjih dobrotnikov te šole.

Otroci hite mimo dan za dnem. Vselej se pa ozro na ti imeni, ki jim bodo ostali gotovo za vedno v spominu, imeni mož, ki sta največ pripomogla do nove šole in tako omogočila dobro krščansko vzgojo in podlago za celo njih prihodnje življenje.

Janez je vesel, da je opustil agitovanje za nov narodni dom in da je deloval za pravi narodni dom vsake slovenske naselbine, ki je edino slovenska župnijska šola z dvorano.

SPOMINI S POTA.

K.

3.

Ko smo se odpeljali iz New Yorka na Pensylvanki, raznesel se je po vlaku glas: "Predsednik Wilson z gospo je na vlaku". In videl si, kako jih je več vstalo in šlo ga iskat.

Ko smo oddrdrali iz Philadelphije imeli smo na vlaku tudi nesrečo. Pri prvi postaji, ko se je vlak vstavil, je strežaj, kakor po navadi odprl vrata predno smo prišli na postajo. Neki mož, ki se ga je v Philadelphiji malo preveč "navlekel", je vstal in šel k stopnicam in tam naslonjen na vrata čakal, da se vlak vstavi. Nekako 100 črevljev pred postajo se železna cesta malo zakrivi in zato se je vlak nagnil.

Siromak je zgubil ravnotežje, strašno zakričal in butnil po stopnicah ven iz vlaka. Strežaj potegne za zasilno zaviro in vlak se z strašnim sunljejem vstavi. Moža so hitro pobrali in ga prinesli na postajo nezavestnega. Skočil sem z vlaka in mu dal hitro pogojno sv. odvezo, ako bi bil katolik. Bilo je zvečer. Ko so ga prinesli na postajo in ga položili na tla, pririnihi sti se k nesrečnežu tudi dve dekletci jedna okrog 12 let, druga okrog 7. Ko ugledati moža na tleh, zakričalo je starejše dekletce, kakor še nikdar nisem čul zakričati otroka.

"O, papa, papa!" in padlo je nanj, in obe sti tako jokali, da so bile solzne vseh oči. Krik in sunljej je predramil nesrečneža in zavedel se je.

Med tem ga je spoznalo tudi nekaj drugih potnikov, ki so izstopili na tej postaji.

"Mr. Miller je!"

"Ali je katoličan?" hitro vprašam ženo, ki je izgovorila to ime.

"Da!"

"Prosim, jaz sem katoliški duhovnik, ta mož je katoličan. Prosim odstopite za

trenutek," rečem okrog stoječim in poklekne k možu.

"Ali me poznate, kdo sem?"

"Catholic Priest! O, Thanks be to God!"

"Katoliški duhovnik! O, hvala Bogu!" in solze so se mu vlile. Videl sem, da ga je padeč streznil.

"Ali želite spoved opraviti!"

"Prosim, oče, lepo prosim!"

Vsi so se odkrili in odstopili.

Opravil je za silo spoved. Ko sem ga spovedal in mu dal sv. odvezo, pristopili so bližnji in z vidno ginjenostjo gledali ko sem mu delil sv. poslednje olje, katero sem imel, kakor po navadi, danes seboj.

"My Jesus, Mercy!" "Moj Jesus, usmiljenje!" je revež med groznim stokanjem pobožno izgovarjal.

Ravno sem končal, ko prizvoni "Ambulance," in zdravnik. Naglo ga preišče. "Notranje poškodovan! Roke in noge zlomljene. Hitimo!" reče in naložili so ga na nosilnice med groznim jokom ubogih otročičev in vidno ginjenostjo vseh.

"Ambulance" ga je odpeljala, mi smo šli nazaj v vlak, vsi tiho in ginjeni in vlak jo je odpihal dalje.

"Kaj naredi pijača!"

Sedaj pa je vendar duhovnik, ki svari pred pijančevanjem, "humbugar!?" Vsaj naši slovenski ta rdeči tako uče in slovensko delavstvo mu vrjame!

Ker so razmere tako nanesle, sem moral oditi z doma en teden preje, kakor sem se napovedal, češ, vsaj, ako hočemo imeti vspeh, moram povsodi itak sam iti po vseh hišah osebno vabit k spovedi.

Tako sem najprej prišel v Keyser, W. Va. O tej župniji splošno sem že omenil zgoraj. Leži nekako 22 mil od Cumberlanda proti jugu ob železnicah "B. & O." in

"Western Maryland Ry." Mestice ima krasno lego. Sredi visokih vrhov leži ob mali reki tako nekako kakor naš divni Kamnik na Gorenjskem, samo s to razliko, da niso hribi okrog tako visoki in skalnati. V Keyserju je bolnišnica za celo okolico. Ima višjo šolo in višjo pripravljavno šolo. Prebivalci so sami Amerikanci in od teh le kakih 400 katoličanov. Slovanov tu ni.

Prva postaja, katero sem obiskal iz Keyserja, je bila 13 milj oddaljeni Barnum.

Tam ni Slovencev, pač pa je nekaj Slovkov, Poljakov, Litvinev in dve hrvatski družini. Zvečer jim je župnik telefonično oznanil, da pridem s zjutrajnim vlakom in pripravili so se. Ob 8.41 sem prišel v Barnum, kjer me je čakal Slovak Krivinsky in me spremil v svojo borno hišico. Tam je že čakalo 8 možkih in 9 žena. V glavni sobi, ki je bila kuhinja in soba skupaj, sem razgrnil oltar in spovedal navzoče. Med sv. mašo sem jim dal kratek poduk in jih obhajal. Po sv. maši smo še malo pomolili in velikonočna dolžnost je bila opravljena. Spoved so opravili vsi Litvini, dasi so komaj za silo razumeli poljsko, Slovak samo jeden ne, trije Poljaki ne in nobeden Hrvat. Povedali so mi, da so obljubili, da pridejo v Dodson v nedeljo. Dva Poljaka in en Slovak so res prišli, drugi pa ne.

Veseli so bili ti dobri ljudje, da so mogli opraviti svojo dolžnost in hvaležno poljubili duhovniku roko.

Zvečer sem se odpeljal v Blaine — Kitzmiller, 22 mil od Keyserja. Tudi tu sem je g. župnik telefonično sporočil. Tu me je pa na postaji že čakal moj dragi stari znanec in prijatelj Mr. Frank Vodopivec, s katerim se pozna že več let. Mr. Fr. Vodopivec ima malo trgovino skupaj z Litvinom Joe-om, priimka ne vem, dobrim in poštenim fantom, ki razume jako dobro tudi slovensko. G. Vodopivec me je jako ljubeznjivo sprejel pod svojo streho, kjer mi je njegova gospa jako skrbno in gostoljubno postregla. Občudoval sem zlasti dobro vzgojo, katero dajeta Mr. in Mrs. Vodopivec svojim otročičem. Hvala jima za postrežbo in iskreni "Bog plačaj!"

V Kitzmillerju so samo tri slovenske družine, drugi so Litvini in Poljaki. Veliko je tudi Italijanov in Amerikancev.

Ko so Litvini zvedeli, da je tu duhovnik, ki "mluvi i po polski," prišli so takoj vprašati, kako in kaj. Takoj so se možje zavzeli za stvar, šli so sami po hišah oznaniti in so sami vse potrebno priredili. Drugi dan, v soboto zjutraj, me je prišel Litvin iskat, ker so se odločili, da bodem imel službo božjo v njegovi hiši. Tam je bilo že izbranih 19 ljudi, Litvinov, Poljakov in dve Slovenki. Mr. Vodopivec je prišel potem drugi dan na Dodson. Tudi tukaj se je pokazalo, da so Litvini najboljše katoličani, zato tudi gmotno najboljše stojijo.

Po obedu sem se poslovil od dobre Vodopivečeve družine. Litvin Joe, tovariš Mr. Vodopiveca, me je na avtomobilu spremil na Dodson.

Dodson je od Blaine samo dve milj. Postaja za Dodson je Harrison, ki je nekako pol milje od Dodsona čez vodo. Dodson sam obstoji iz samih kompanijskih hiš, nekako 100 po številu. Hiše so postavljene v dveh ravnih vrstah. Za hišami ima vsaka družina svoj vrt. Na severozahodni strani se takoj za hišami dviga strm vrh, ki je poraščen z grmovjem, na katerem so premogarski rovi. Na jugovshodu teče voda, ki se vijaje po celi dolini. Na severovzhodni strani je dolina odprta. Sredi med hišami je "ulica". Kako jo imenujejo, ne vem. Tudi ne vem ali je to "Ave." ali "Street", ker ne vem, katero ime bolje zasluži. Gotovo je pa toliko, da bi bilo samo pravično, ako bi bogata kompanija toliko tem ubogim svojim trpinom postregla, da bi ta prostor vsaj zravnala.

Sredi med hišami je velika dvorana, kjer imajo društva svoja zborovanja, kjer se vrše zabave in plesi, kjer je pa tudi služba božja, kadar je. Na drugi strani je veliko poslopje "kompanijski štor" — pradajalnica in pošta.

Drugače so pa hišice še dosti prijazne in kar je malokje v teh krajih, ima vsaka hiša svoj plin in svoj vodovod. Zlasti ženske so se pohvalile, da je tukaj dobro preskrbljeno za nje in njih delo. Tako je tudi cela naselbina jako prijazna in ko bi bilo malo bolje preskrbljeno za njih verske in družabne razmere, bi človek rekel, da si lep-

šega misliti ne more. Vsakdo ima lahko malo živine, vrtiček in pa — kar je za delaveca najvažnejše — prav kar se jako dobro zasluži.

Rojakom v Dodsonu nisem bil neznan. Večino njih sem videl ravno tukaj že pred štirimi leti. Prenočeval sem pri Mr. Alojziju Intihar, kjer je Mrs. Intihar vse poskusila, da je postregla po popolnoma stari slovenski gostoljubni navadi. Naj jima Bog plača njih postrežbo!

V Dodsonu velika večina rojakov ni vedela, da pridem, ker sem se tudi njim "usilil" sam, nepovabljen. Zato sem srečal par rojakov, ki so "vozili težko, težko baroko", tako da so se jim šibile noge in so omahovali na vse strani. "Jaz ne morem iti tak k spovedi," mi je nek tak revež povedal. "Ko bi bili povedali ob času, da pridete, pa bi se ne bil napil! Tako je za letos že zopet "Amen"!"

V Dodsonu ima Keyserski župnik vsako tretjo nedeljo v mesecu sv. mašo.

Tudi tukaj so dobri stariši, kakor sem videl pri Mr. Jerneju Intihar, ki je pravkar prišel v Dodson iz W. Va. Najstarejša deklica Mary, 12 letna, je znala katekizem, kakor jih malo otrok v šoli zna. Zna gladko čitati slovensko, kakor bi hodila v slovensko šolo. Kako človeka zveseli tak slučaj! Dal ljubi Bog, da bi vsi stariši, za leta, ko morajo tako živeti, spolnili svojo dolžnost! Koliko grenkih ur bi si prihranili na stara leta.

Sicer je pa res, ako ima oče le količekaj srea do svojih otrok, ne bode dolgo ostal v takih krajih, kjer otroci ne dobe nič šole. Raje bode drugje manj zaslužil, pa dal otrokom šole in vzgoje, kakor pa veliko zaslužil v takih krajih.

Denar ne osreči nikogar. Poleg tega! Koliko več pa ima rudokop v W. Va. brez

cerkve in šole, kakor ima delavec v kakem mestu s šolo in cerkvijo? Oba sta reveža. Ali se toraj izplača prodati lastne otroke in njih prihodnost za . . . ! Da, zakaj? — Zato sem bil zelo vesel, ko mi je veliko starišev reklo, da ne bodo dolgo tam.

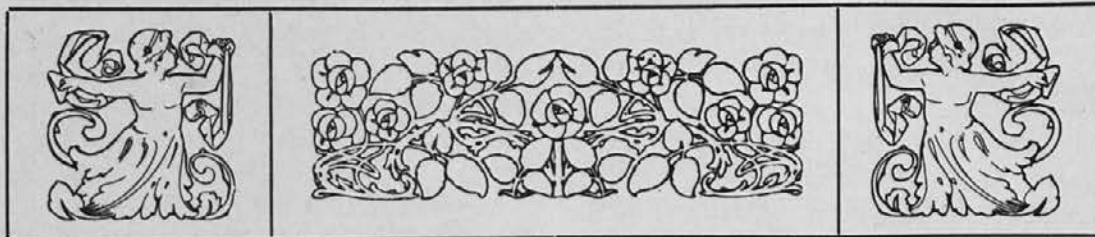
V Dodsonu smo imeli zvečer ob pol 8. sv. rožni venec. Ker pa ni prišlo veliko ljudi, ni bilo pridige. Bile so žene—možje se niso mogli "pripraviti". Bil je pač "pay day"! Drugo jutro v nedeljo smo imeli prvo sv. mašo ob 8. uri, kjer je nekako 40 ljudi pristopilo k sv. obhajilu. Druga sv. maša je bila ob pol 10. uri. K tej maši so prišli katoličanje tudi iz okolice. Kakšno je katol. prepričanje po teh krajih med angleškimi katoličani, se je videlo ta dan. Vedeli so, da je sv. maša v Dodsonu, pa mislim, da je bil le jeden pri sv. maši. Seveda njih nedelja je tretja v mesecu, ta je bila pa četrta. Dvakrat na mesec k sv. maši — bi pa bilo preveč pobožnosti! Al hočejo nekateri ljudje na lahek način v nebesa!?

Popoldne ob dveh smo imeli zopet pridigo in molili smo litanije in tako se je končala lepa pobožnost za Dodson letošnje leto.

Dodson ima več tudi prav dobrih, katoliško zavednih mož. Po pobožnosti smo se zbrali v prijateljskem pogovoru. Med drugim se je tudi sklenilo, da se kaj takega več ne sme zgoditi, kar se je zadnje dve leti, da bi se ne preskrbelo slovenskega duhovnika za velikonočni čas. Zato se je sestavil odbor treh mož in jeden izmej njih, Mr. Milavec, je prevzel nalogo, da bo ob pravem času sklical sejo in preskrbel vse potrebno. Čast jim!

Tako smo se poslovili ob 7 uri zvečer in odšel sem z vlakom proti Henry-ju.

Častita Sestra Ferdinanda Stalcer, O. S. F.

Župnija brez župnijske šole je mrtvorjeno dete, so si mislili Jolietški naši rojaki, ko so pred 25 leti vstanovili svojo župnijo sv. Jožefa. Zato je pokojni prvi župnik te župnije, Rev. Frančišek Sušteršič, kmalu po vstanovitvi župnije, vstanovil tudi slovensko šolo. Med prvimi sestrami učiteljicami iz reda sv. Frančiška, ki so učile na tej šoli, bila je tudi č. sestra M. Ferdinanda Stalcer O. S. F.

Častita sestra Ferdinanda je slavila 13. avgusta svoj srebrni jubilej obljube, ali 25 letnico, od kar je pokleknila kot mlada deklica pred oltar in se s slovesnimi obljubami za večno posvetila službi Bogu in bližnjemu v redu sv. Frančiška. To priliki so pa stoteri slovenski otroci, katere je učila sestra M. Ferdinanda, porabili, da proslave še drug njen jubilej, namreč 21 letnico, od kar deluje č. sestra M. Ferdinanda na tej šoli. Prva je bila, ki je začela apostoljsko delovanje na tej šoli in po 21-tih letih je še vedno na tem mestu, v tej sami službi. Sedaj uči že drug rod, otroke onih starišev, ki so tudi imeli sestro M. Ferdinando za svojo učiteljico.

Zato ji je cela slovenska naselbina pripravila slavnostni večer 15. avgusta v šolski dvorani. Vsi njeni bivši učenci so se zbrali ta večer okrog svoje bivše učiteljice in jo tako prisrčno pozdravljali, kakor bi otroci svoje lastne matere ne mogli. Nastopili so razni govorniki, vsi bivši učenci in učenke, ter se ji zahvaljevali za vse, kar je dobrega storila za slovensko naselbino in za svoj narod.

Sestra Ferdinanda ima v resnici krasne in nevenljive zasluge za slovensko naselbino v Jolietu. Poleg tega, da je učila razne predmete v šoli po razredih, da je veepeljevala v mlada slovenska srčeca ljubezen do Boga in do sv. katoliške Cerkve, da ji

je kot skrbna mati pripravljala za težke boje poznejšega življenja, je zlasti skrbela, da jih je ohranila prave Slovence, t. j. katoliške Slovence. Ako govoriš s slovenskimi Amerikanci v Jolietu, si presenečen, ko jih tako lepo čuješ govoriti v mili naši slovenščini. Stariši so bili že leta in leta tukaj, otroci rojeni in tukaj vzgojeni, pa vendar — dobri in zavedni Slovenci. To je nekaj, o čemer se more ponašati le malo ali nič slovenskih naselbin. In čegava zasluga je to? Ta večer smo izvedeli! Vse to je zasluga č. sestree M. Ferdinande.

Da, vi sovražniki župnijskih šol, pridite sem v Joliet. Tu boste videli, kako veliko krivico delate slovenskim čč. sestram učiteljicam in njih delovanju po naših šolah. Tu boste tudi videli, kaj je edino pravi "Narodni dom" našega naroda v Ameriki? — — da je to edino le **slovenska šola**.

Č. sestra M. Ferdinanda je skozi celih 21 let neumorno delovala za svojega Boga in za svoj narod. Nobeno delo ji ni bilo odveč, noben trud prevelik, noben čas prepozen. Vse je poskusila, vse storila, samo, da bi koristila svojim malim. Velik je bil trud, velike so bile težave, težko je bilo delo. Toda — rodilo je krasen sad. Cela slovenska naselbina je hvaležna njej in jo ljubi kot svojo mater!

Bog ji je pa gotovo prihranil obilno plačilo v večnosti.

Častiti sestri M. Ferdinandi je veliko hvaležnost dolžan tudi naš list "Ave Maria. Kmalu po njega ustanovitvi se je nanj naročila in ga začela krepko razširjati po naselbini. Imeli smo 20 naročnikov v Jolietu, ko se je ta č. sestra zavzela za list, danes imamo nad 300 naročnikov. Razširjala je list potom šolskih otrok, potom Marijine družbe, kjer in kakor je mogla.

Slednjič, ko ni več mogla, pridobila nam je sedanjega navdušenega zastopnika g. Josipa Muhič, ki je z njeno pomočjo in posredovanjem nadaljeval njeno delo.

Mi smo hvaležni č. sestri M. Ferdinandi in želimo, da bi ji nebeška Mati Marija, kateri časti je posvečen naš list, obilo plačala to njeno apostolsko delo.

Č. sestra M. Ferdinanda! Naš list se z

vsemi svojimi naročniki pridružuje Joliet-ski naselbini in njih častitkam, in Vam častita k Vašemu srebrnemu jubileju, Bog Vas naj na priprošnjo nebeške Matere Marije ohrani slovenski šoli v Jolietu še mnoga leta v zdravju, da bi mogli praznovati še zlati svoj jubilej, 50 letnico. Ob jednem pa naš iskreni: Bog plačaj!

Urednik.

Ko bi bil imel vero....

K.

"Ko bi bil imel kako vero, bi najbrže ne bil padel tako globoko", izpovedal je morilec, zobozdravnik Dr. Waite v New Yorku.

In res, ko je bil obsojen na smrt, začel je resneje premišljevati svoje življenje, začel je iskati Boga in ga tudi našel. Kakor so poročali časniki, v strašnih urah boja sam s seboj, v uri kesanja, ko so se mu oči odprle in je spoznal, kam je zabredel, ko ga je ves svet zapustil in nikjer ni več našel tolažbe, vzel je v roke sv. pismo. Bral je tam vzlasti desetero božjih zapovedi in se začudil. "Kako lepo je tukaj začrtana pot življenja k sreči človeškega sreča! Zakaj nisem tega prej vedel? Ali zakaj nisem prej na to mislil? In ker nisem mislil — moj Bog! kje sem se znašel — v mrtvaškem odelku Sing Singa, par korakov od malih temnih vrat, ki peljejo k — električnem stolu, — skozi katere bodem moral tudi jaz iti, da bom plačal strašno ceno za svoje brezversko življenje."

O, strašno spoznanje!

Kako srečen bi bil Dr. Waite, ko bi bil našel sv. vero pred Sing Singom!

Slovenski fant, ki drviš brez vsake vere po napačni poti grešnega, razuzdanega življenja po Ameriki, stoj! Vstavi se za

trenotek tudi ti pri tem mladem človeku! Glej, kam te pelja tvoja dosedanja pot! Hočeš tak konec? Prepozno bode spoznanje, ko si enkrat zabredel. Prepozen kes, prepozne solze so grenke, so strašne in zastoj.

"Kar sem storil je storjeno!" vzdihnil je Dr. Waite, "in se ne da več spremeniti! Desetkrat bi rad umrl, ko bi se dalo storjeno storiti nestorjeno. Toda zamanj."

"Hvala Bogu, našel sem vero vsaj sedaj", je rekel. "Koliko tolažba za me vsaj upanje, da mi bode Bog odpustil!"

Kako žalostna tolažba! Šele v mrtvaškem oddelku ječe je našel vero! O, revež!

Kako prav pravi sv. Pavel: plačilo za greh je smrt!

"Ko bi bil imel vero . . .!"

Rojak, ti jo imaš! Ne vrzi jo proč! Poslušaj jo! Še nikdar ni nihče obžaloval, ako je živel po veri. Še vsak pa je obžaloval, kdor ni živel po veri.

Kaj je toraj boljše: življenje po veri ali brez vere?

Dr. Waite je rekel: "Ko bi bil imel vero, bi najbrže ne bil padel tako globoko!"

Vrjemi mu! Iz žalostne skušnje govori!

Iz Slovenskih naselbin.

Rev. Alojzij Pirnat-a, je Duluthski škof pozval nazaj v svojo škofijo iz Pittsburga, kjer je eno leto deloval kot slovanski misijonar. Obiskal je tudi veliko slovenskih naselbin po Penna in sosednih državah. Toda njega lastni škof, ki pozna njegove zmožnosti, ga je hotel imeti pri sebi. Tako ima sedaj škofija Duluth sedem slovenskih duhovnikov: Rt. Rev. J. F. Buh, V. G. Rev. M. Bilban, Rev. J. Schiffrer, Rev. Al. Pirnat, Rev. A. Leskovec in Rev. J. Jerše, novomašnik. To je jako veselo znamenje, kajti ta škofija ima sorazmerno največ Slovencev. Rev. A. Pirnatu, našemu blagemu podporniku, pa želimo obilo blagoslova iz nebes, za njegov delokrog, v katerega ga Bog kliče!

— o —

Joliet, Ill. — Slovenska župnija sv. Jožefa se prav kar pripravlja na slovesno praznovanje 25 letnega ali srebrnega jubileja svojega obstanka. Velike in izvanredne bodo slovesnosti, katere se bodo v ta namen priredile. Sedanji župnik, Rev. J. Plevnik, se je navdušeno lotil težkega dela in živahno življenje je zacvelo v tej naselbini z njegovim prihodom. Slovenski pisatelj Rev. J. Plaznik mu kot kapelan krepko pomaga s svojimi lepimi zmožnostmi.

Čast. Sestra M. Ferdinanda Stalcer, frančiškanka in učiteljica na slovenski šoli v Jolietu, Ill., obhajala je 15. avgusta 25. letni jubilej svoje redovne obljube in 21 letnico, od kar uči na tej šoli. Več o tem poročamo na drugi strani. Naši najdelavnejši in najzaslužnejši sotrudnici naše najiskrenejše častitke s željo, da bi jo Bog ohranil še mnoga leta slovenski mladini, kjer je toliko dobrega storila. Na mnoga leta!

— o —

Germania, W. Va.

Častiti gospod urednik:—

Kakor pravijo do "obljuba dela dolg". Gotovo to tudi mene nekoliko zadene ker

sem v mojem zadnjem dopisu Vam obljubila, da se bodem še oglasila. Zato si v dolžnost štejem da Vam morem zopet poslati teh par vrstic za Vaš cenjeni list "Ave Maria".

S tem naj prvo omenim, veselo noviceo da se je ustanovila v Dodson, Md. nedeljska šola s podučevanjem krščanskega nauka. Mogoče si bode kateri mislil "kako" to niso novice iz mojega kraja, ampak vse eno, res, da sem stanujoča v Germania, W. Va. in v Dodson, Md., ker sem pa jaz prevzela nalogo za podučevanje katekizma, tamošnje mladine, zato si podstopim dati par podrobnosti o tem.

Pred par tedni bila sem vprašana od starišev tam stanujoče mladine, ako bi mogla prevzeti nalogo podučevati krščanski nauk njih otroke, ob ednem da me tudi primerno odškodvajo za zamudo mojega časa in potnih stroškov. Res je malo ne odročno ker Dodson, Md. je povprečno 15-17 milj oddaljen od tu, in mi ni mogoče drugače, da tam ostanem celi dan. Ali vse eno sem se podstopila tega dela, in Bog mi naj pomaga k temu, da bodem napravila uspeh pri tem delu.

Pred par tedni sem prvič začela s podukom katekizma z udeležbo dvaindvajsetih otrok različne starosti po večini slovenskih starišev. Poduk traja od pol ednajstih do dvanajstih popoldne, in od ene do štirih popoldne. Tudi vsak drug začetek je težak, tako tudi ta ni bil prelahak, to tem bolj ker otroci do sedaj niso imeli nobenega poduka v tem razen, kar so se njih stariši sami trudili z njimi v tem oziru. V tem kratkem času kar podučujem sem sprevidela, da mi bode mogoče lepo napredovati z mladno vred v tem oziru.

Želim, da bi bila žetev enkrat obila, da bi ne bil moj trud in požrtvovalnost zastonj, ter da bi bili njih stariši ponosni kar se bodo njih otroci naučili. Ker vsaki lahko pripozna, da kakor se mlado drevo

upogne, tako bode tudi rastlo, na primer tako je tudi človek, kar se otroku v mladih letih v srce vcepi, to mu bode sveto, do poznih let. Po teh malih naselbinah vsakdo ve, da imajo otroci, se priučiti vsemu drugemu preje, kakor pa spoznati sv. vero, vsakovrstne slabe priložnosti so v izobilju, pa pogledimo, kako poredkoma se pa nam nudi prilika prisestovati pri sv. maši. Večinoma tukaj okoli po teh malih naselbinah je trikrat ali štirikrat na leto, k večjemu enkrat na mesec sv. maša. Ampak vse eno, kdor ima trdno voljo, lahko izpelje svoj namen vse eno, ako ravno težko.

V drugič Vam pošlem sliko od mladine moje na novo ustanovljene nedeljske šole, ako bi jo blagovolili, natisniti v vašem listu Ave Maria in Bog daj, da bi imela uspeh pri tem delu.

Prijateljica lista Ave Maria.

Mary Marg. Korenčan.

Že dolgo se nismo tako zveselili kakega dopisa, kakor smo se tega Vašega, ko nam sporočate, da ste imeli nedeljsko šolo v Dodsonu. Da, tam so v resnici dobri naši rojaki. Nedolžni otročiči bodo gotovo enkrat hvaležni za ta poduk svojim starišem in Vam, ki se trudite. Rojakom v Dodsonu pa trikratni navdušeni "Živio!"

Urednik.

Rev. Ambrož Širca O. F. M. hrvatski župnik iz New Yorka je sprejel v svojo oskrb hrvatsko župnijo sv. Jeronima v Chicago, Ill. Hrvatsko župnijo v New Yorku na 50. ulici je pa sprejel **Rev. Irenej Petričak O. F. M.** Obema č. sobratoma želimo obilo blagoslova na njihovi težki službi.

Mladenič A. Segar iz Jolietu, Ill. je stopil v red sv. Frančiška in se pridružil našemu slovenskemu komisarijatu. — Mladenič Marko Papič je pa stopil v red Jezuitov v St. Louis, Mo. Obema mladeničema želimo obilo vstrajnosti v težkem poklicu.

Slovenske šolske sestre Sv. Frančiška, katere so pred nekaj leti prišle iz Maribora sem v Ameriko, in katere sedaj poučujejo slovensko in hrvatsko šolo v Kansas

City Kans., hrvatski šoli v Jolietu, Ill. in v So. Chicago, Ill., so imele svoje letne duhovne vaje v Jolietu. Udeležilo se jih je 11 sester in jedna kandidatinja. 15. avgusta je bil posebno slovesen dan za to malo redovno družinico. Ta dan sta naredile večne obljube sestra M. Lea in sestra M. Remigija. Objednem je bil tudi sprejem jedne kandidatnje, prve v Ameriki, ki je dobila ime sestra M. Julija. Duhovne vaje, kakor tudi druge slovesne obrede je izvršil po naročilu Chicagoškega nadškofa naš urednik Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M.

Kakor čujemo sprejele so te sestre tudi slovensko šolo v La Salle, Ill., kamor jih je povabil č. g. Šaloven, ki se silno trudi, da bi povzdignil krščansko življenje v svoji župniji. Častitim sestram želimo obilo blagoslova za njih težko delo. Upamo, da častite sestre v La Salle ne bodo pozabile tudi našega lista.

V Sheboygan, Wis., kjer je župnik naš duhovni vodja K. S. K. J. Rev. J. Černe so imeli čez počitnice poletno šolo, ker še ne morejo takoj začeti z vsakdanjo šolo. Č. sestre iz Jolietu so prišle 4. julija in začele pod cerkvijo redno vsakdanjo šolo, katere se je udeleževalo vsaki dan okrog 135 otrok. Ko bi ne bilo med počitnicami, bi bila udeležba gotovo veliko večja. Ta poskus poletne zasilne šole se je v Sheboyganu izvanredno dobro obnesel. Otroci so imeli to šolo tako radi, da že komaj čakajo, da drugo leto zopet pridejo sestre. Šola je bila vsakdanja, dopoldne in popoldne. Stariši, ki so pošiljali svoje otroke, so se začudili, kako se more v tako kratkem času toliko doseči. Kaj se da doseči, so zlasti pokazali otroci pri sklepu te šole. Č. sestre so priredile z otroci zabavo s petjem in igrami. Vse točke so bile v slovenščini. Navadno se otroke pohvali, da so dobro igrali, zato, da se jim da pogum. Toda tukaj so v resnici tako izborno nastopili, da nismo mislili, da je kaj takega sploh mogoče in zlasti še v tako kratkem času.

Vspored zabave je otvorila pesem "Po jezeru". Nato je sledilo: Deklamacija: "Bratje v kolo se stopimo!" — petje: "Po svetu", — deklamacija: "Slovenski

svet, ti si krasan", — petje: "Hišica očetova", — deška igra: "Mladi vojaki", — dekliska igra: "Kuharica", — petje: "Slovensko dekle", — burka: "V ječi", — dekliska igra: "Lepa naša domovina", — deklamacija: "Otrokova večerna pesem", — "Hej Slovenci". Na zadnje se je deček zahvalil č. sestram za njih trud in rekel med drugim: "Kdor dela za narod, mora najprej skrbeti za mladino, ki je prihodnost naroda. Da pa bode dobra mladina, treba jim šole. Zato: **Živio slovenska šola v Sheboyganu!** (Cela dvorana je navdušeno zaklicala z dečkom: Živio!) Da pa dosežemo slovensko šolo, treba sloge med nami Slovenci in Hrvati! Zato: **Živio Slovenec in Hrvat!** (Burnih "živio" ni hotelo biti konca.)

Da, v resnici krasen je bil vspeh te naše poletne šole. Vsa zahvala pa gre najprej našemu č. gorečemu gospodu župniku, ki nam jo je poskrbel, potem pa častitim sestram, ki so žrtvovale svoje tako potrebne počitnice slovenski naselbini v Sheboygan. Naj jim to Bog plača! Bile so č. ss. Klotilda, Lea in Amata. Dal Bog, da bi mi te dobre č. sestre kmalu dobili za stalno v svoji sredini.

Clevelandska Amerika je prinesla v šte. 94. pod naslovom "Nekaj resnice o umoru Franc Ferdinanda" nekako "klobaso", članek ki je pa tako ostudno pisan, da se nam je gabilo ga prečitati. Navajeni smo že v tem listu čitati sirovosti najvišje, oziroma najnižje vrste. Noben hribovec ne bi mogel biti tako ostudno neotesan, kakor je velikrat ta list. Toda v tem članku je Clev. Amerika, oziroma njen urednik, zgloglasni Lojzek, prekosil sam sebe v sirovosti. V tem članku pa hoče urednik nekako čast ali prednost dajati našemu listu pred drugimi kat. listi v Ameriki, hoče nekako urednika "Ave Maria" rabiti za palico, s katero bi udaril vso drugo slov. ameriško duhovščino. Mi kar najodločneje protestiramo proti tej pohvali in povemo po pravici, da nas je sram pohvale od take podle strani. Tudi je urednik tega zarobljenega lista naša izvajanja popolnoma napačno razumel. Zato hočeno v prihodnji šte-

vilki pojasniti naše stališče glede tega vprašanja.

Že danes pa izjavljamo, da mi dolžimo Clev. Ameriko, njenega urednika, Dr. Zupaniča in vse druge slov. Ligaše in politike, da so ravno oni grobokopi naše narodne prihodnosti, da so s svojo nepredvidnostjo in prefidnostjo najbrže pokopali svobodo slovenskega naroda za vselej, ali so jo pa vsaj postavili v veliko nevarnost. Ako res Slovenci propademo, ako bode res naš narod razdeljen in uničen, tedaj ste Vi, nezreli politiki, bili oni, ki ste k temu največ pripomogli s svojo netaktnostjo, nepremišljenostjo in nezrelostjo. Več o tem prihodnjč.

Pueblo, Colo., 30. julija, 1916. — Dragi gospod urednik! Prosimo, da bi priobčili naš dopis in slike naših graduantov osmega razreda in tistih, ki so bili tako srečni, da so prejeli Palmerjeve diplome za lepospisje.

Iz osmega razreda so graduirali sledeči: prva vrsta, na levi strani župnika: Andrej Princ, France Prosen, Peter Kochevar; na desni, France Perko in Jožef Žnidarčič. Druga vrsta, od leve do desne: Veronika Egan, Emma Braidich, Rozalija Papež, Terezija Fir, Marija Zobeč, Marija Princ, Alice Šile, Johana Ogulin in Louisa Vodišek.

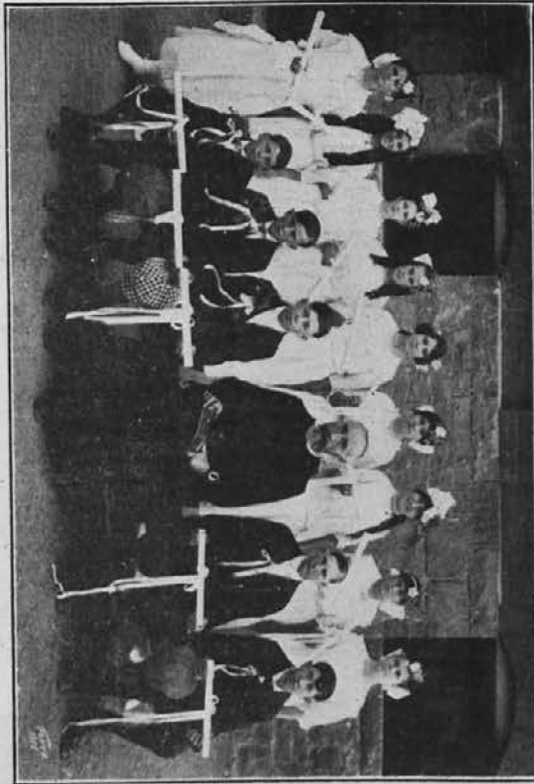
Palmerjeve diplome in spričevala so dobili sledeči: prva vrsta, na levi strani župnika: Anna Papež, Andrej Princ, France Prosen, Peter Kochevar, potem Jožef Žnidaršič, Ivan Trontel, Veronika Egan. Druga vrsta: Pavlina Godec, Reza Vodišek, Angela Stazinski, Marija Trontel, Anna Roitz. Tretja vrsta: Emma Braidich, Rozalija Papež, Angela Zobeč, Terezija Fir, Marija Zobeč, Marija Princ, Alice Šile, Johana Ogulin in Louisa Vodišek.

Odlikovanje za točno in redno obiskovanje šole skoz celo šolsko leto so dobili: Angela Stazinski, Ivan Trontel, Andrej Princ, Karel Božič in Rozalija Papež.

Naše dve šolske zabave, ki smo jih imeli 22. in 25. junija, so bile zelo uspešne in občinstvo se je udeležilo v obilnem številu oba večera, posebno 25. junija ko smo imeli slavnost graduiranja.

Graduantje v Pueblu, Colo.

Čast. Dr. J. Šeliškar, misijonar iz St. Paul, Minn. so imeli krasen nagovor v katerem so nam častitali, da smo bili stanoviti in častno dokončali osmi razred v katoliški šoli. Med drugim so tudi rekli da je, žalibog, še mnogo naših slovenskih starišev, ki ne dovolijo svojim otrokom dokončati osem razredne farne šole. Mislijo ko otrok gre k prvemu sv. Obhajilu že zadosti ve o svoje sveti veri. Potem gre ali v brezversko javno šolo ali pa delat za par centov. To razvado so grajali in priporočali še višje šole, da bomo mi, Slovenci, tudi zmožni višjih služb.

Ta razvada je tudi tukaj v naši naselbini, vendar je dokaj boljše sedaj, kar spričuje število naših graduantov to leto. Upamo, da bomo v tem oziru vedno napredovali. Sv. misijon, ki se je začel 25. junija in trajal do 2. julija, pod vodstvom Čast. Dr. J. Šeliškara, je bil res za vse čas milosti. Že dolgo so farani želeli imeti misijon in zdaj so se tudi v velikem številu udeleževali službe božje. Čast. misijonar so izvrsten govornik in v gorečih besedah so nam oznanjali resnice zveličanja.

Po tem potu se jim, v imenu vseh udov fare Marije Pomagaj v Puebli, iz srea zahvalim in želim da bi jim ljubi Bog tisočkrat poplačal njih trud.

Posebno slavnost smo imeli ob blagoslovljenju krasnega misijonskega križa, dar društvenikov "Majke Božje Trsatske". Te slavnosti so se tudi udeležila razna katoliška društva, namreč: društva Majke Božje Trsatske, sv. Jakoba, sv. Jožefa, sv. Trojstva, Marije Pomagaj in sv. Petra in Pavla. Ob tej priliki so čast. misijonar častitali faranom da Slovenci, Dalmatinci in Hrvati v taki lepi slogi delujejo za napredek sv. vere in svoje cerkve. Ob sklepu so nam podelili papežev blagoslov.

V ponedeljek, 3. julija, so imeli slovesno zadušnico za umrle ude naše fare in sorodnike vseh fararov. Njih obisk ostane nam neizbrisljivo v spominu.

S poštovanjem

Rozalija Papež,

v imenu 7. in 8. razreda.

Palmer Graduantnes, Pueblo, Colo.

R A Z N O .

Neki poznavalec razmer med raznimi katol. narodnostmi po ameriških mestih in naselbinah piše:

Kjer so v kaki naselbini v večini Slovaki, Poljaki, Litvini ali Nemei ali Irci, tam bode našli krasne cerkve, ki so vsako nedeljo polne, malo saloonov, malo nemoralnosti, velike župnijske šole, nedelje so tam tihe in mirne, enako sobota večeri, malokdaj se čuje iz kake hiše krik, malokdaj ponočno razgrajanje, malo pijančevanja, ulice snažne, hišice čedne, sploh bode opazili neko posebno blagostanje in uljudnost in omiko med ljudmi in kar je glavno: zelo uljudno mladino.

Kjer so pa v večini Slovenci, Hrvatje, Italijani ali Mažarji, tam pa bode našli malokje kako cerkvico, ako je kaka, je gotovo kak duhovnik tam, ki ni teh narodnosti in zavisí največ samo od drugih katolikov, cerkev je skoraj vedno prazna, razun na božič, cvetno nedeljo, ko se delijo palme, velikanoč, ali pri kakem pogrebu, tam je skoraj na vsakem vogalu saloon, veliko nemoralnosti, tam so kričeče nedelje, krik po hišah pozno v noči, zlasti po sobotah, veliko pijancev, nesnažne ulice, umazane hiše, brez župnijske šole seveda, in nekako posebno divja in razuzdana mladina in velika revščina.

To spričevalo je žalostno, kajne! Vendar kdo si upa trditi, da ni resnično! Vsaj mi Slovenci sami to trdimo. Pojdite po naselbinah do Penna., W. Va., Kans., Arkansas, po zapadu, pa bode sami videli, da je res. Neki rojak, ki veliko popotuje po Združenih državah, je sam rekel že večkrat: "Kolikokrat me je sram, da sem Slovenec, ko vidim življenje naših ljudi."

Toda, ali ni čudno, da je naš narod v Ameriki med najslabšimi? Zlasti, kdor pozna naše ljudstvo od doma, ali si more razložiti, kako je mogoče, da tako dober narod tako hitro in tako globoko pade?

"Kako žalostne razmere morajo biti v kraju, kjer ta narod živi," rekel je nek

angleški duhovnik o Slovencih, katerih ima veliko v svoji župniji in jih toraj dobro pozna. "Kajti narod ne more kar tako hitro zabresti in tako posiroveti, ako ima živo vero v srečo, kakor vidim Slovence delati. Ne poznajo ne nedelje, ne petka, pijančujujejo, so surovi i. t. d. Kakor posamezen človek, tako tudi cel narod ne more kar čez noč postati propal."

Ima prav. In vendar naše ljudstvo doma ni bilo tako!

Od kod toraj tolik odpad od vere in tolika posirovelost?

Nekateri zvrčajo vso krivdo na rdeče liste in rdečkarje iz Chicago.

Ti imajo res velikansko odgovornost na sebi za te naše razmere, kajti oni hočejo imeti naš narod tak, to jim je namreč njih "prosveta," njih "omika," njih "naprednost" in njih "slobodomiseljnost." Toda, da bi bili ravno ti vsega krivi, se jim pa vendar malo preveč veljave pripisuje.

Nekdo mi je rekel: "Velik narod ima velike sinove povsodi, majhen narod ima majhne sinove. Po sadu se sklepa na drevo."

Tudi na tem je nekaj resnice.

Ali pa morda ni uzrok tudi to, ker smo rojeni sužnji in vzgojeni po suženjsko, da delamo prav samo takrat, ako poje valpetov bič nad nami?

Ali niso otroci, ki so doma preveč tepeni in prestrogo vzgojevani, zunaj najporednejši? Naučeni so namreč, da ubogajo samo takrat, in samo radi tega ker palica poje? Ko pa te ni, pa mislijo, da ni treba ubogati?

Kaj pa ti misliš, dragi čitatelj na to vprašanje?

ZAHVALE.

Bila sem večkrat v hudih stiskah in nadlogah. Pred par meseci sem se zaobljubila Mariji, če mi pomaga, da priobčim zahvalo v Ave Maria. Bila sem uslišana. Naj bo čast in hvala Mariji nebeški Materi.

Mrs. J. Meglen.

Blaženi Materi Mariji se zahvaljuje Mrs. Mary Briški za vslišano molitev.

PROŠNJA!

Vsem, ki so nam poslali nabiralne pole prispevkov za "Zvezo Katol. Slovencev" sporočamo, da bomo imena in darove priobčili, kakor hitro bomo vse v red dejali.

Vse ude "Zveze" pa prosimo, da bi blagovolili pisati po nabiralne pole za prispevke za "Zvezo". Vsak naj nam pomaga razširati Zvezo, zlasti pa nabirati potrebni agitacijski fond, ki se bode porabil za tiskovine in za razširjenje Zveze. Vidimo, da od merodanje strani nočejo Zveze. Vidimo, da tisti, ki bi nam lahko veliko pomagali in ki bi se prvi morali zavzeti za Zvezo, za ujo ne marajo. Nastopiti moramo pač pot, katero je morala iti še vsaka dobra stvar, predno se je razširala — pot težkega dela in sumničenja in nasprotovanja. Nemški "Kathol. Central Verein", sedaj najmočnejša kat. organizacija med Amer. Nemci je našla ob početku največje

svoje nasprotnike v kat. nemški duhovščini. In sedaj? Ni ga kat. nemškega duhovnika, ki bi ne bil apostol te Zveze.

Vendar pa se mora spraviti Zveza na noge, kolikor se pač da. Kolikor manj bode dobila pomoči, toliko manj bode mogla storiti. Vendar bolje je nekaj, kot nič.

Zato zavedni katoliški lajiki, na noge! Pišite po nabiralne pole in poprosite med svojimi prijatelji malih prispevkov v ta namen.

Zveza Kat. Slovencev
21 Nassau Ave.

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbiro nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin kipov, podob, svetinjic itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

7 BARCLAY ST., NEW YORK.
Telefon, 5985 Barclay.

**KAKI IZBORNI
LINIMENT**

ima veliko število uporab v vsaki hiši. Nikoli ne poteče dan ne da bi ga kakš član imel priliko rabiti.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je taki liniment ter se že rabi preteklih 35 let. Izkazal je svojo vrednost pri zdravljenju

**REVMATIZMA, NEURALGIJE, IZVINJENJ,
OTOLKLJAJEV, OTEKLIN, OTEKLIH ŽLEZ,
OKORELIH SKLEPOV IN MIŠIC, KRČEV,
BOLEČIN IN BOLESTI.**

Cena 25 in 50 centov.

Čitate sledeče pismo: "Severovo Gothardsko Olje se je izkazalo zelo uspešno. Moja žena je imela hude bolečine v nogah toda po rabi olja Severovega Gothardskega Olja so bolečine postale manj hude in ko je perabla pol steklenice, so bolečine popolnoma izgubile."

John Mikulastik, Rfd, No. 1, Box 26, Iron Mountain, Mich.

Kupite Severovo Pripravko v lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas. Zavrnite nadomestitve.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Zobozdravnik**Dr. A. Weisberger**

ordinira vsaki dan
izvzemši pondeljek
in petek od 10. ure
predpoldan do 8. ure
zvečer na

50 ST. MARKS PL.,
New York, N. Y.

Ob nedeljah od 10-tih
predp. do treh popoldan.
Ob pondelkih in petkih
ordinara v Uptown

41 W. 83. STREET,
Bet. Central Park & Columbus Ave.
od 10-tih zjutraj do 8-mih
zvečer.

Slovenecem se kot dober
in pošten zobozdravnik
najtopleje priporoča.

Sporočamo, da se je
Uredništvo in Upravništvo

AVE MARIA

PRESELILO

IZ BROOKLYNA

— NA —

62 St. Marks Place (Osma ulica)

New York

kamor naj se sedaj v prihodnje na-
slavljajo vse pisma in dopisi.